

Bilaga 1 Redogörelse av avgränsningsområdet

Riktvärdet för väsentlig påverkan per ARO samt effekthöjning	
Riktvärdet för väsentlig påverkan på vattenkraften som inte får överskridas per ARO. Det är oklart hur riktvärdet ska vägas mot miljönyttan av att genomföra åtgärder, hur denna avvägning sker, men också hur riktvärde sätts och fördelas per ARO. Det har betydelse för planens miljökonsekvenser. Behövs ytterligare kriterier för att fånga upp konsekvensen av riktvärdena?	<i>Eftersom riktvärdet i första hand utgör vägledning till vattenmyndigheten när det gäller KMV och undantag har synpunkten inarbetats och bedömts inom relevanta beslutskriterier.</i>
Det är viktigt att titta på hur ökad produktion och/eller effekthöjning kommer att tas om hand i NAP och vilka konsekvenser det kommer att få. Resonemang kring hur ett mer effektivt nyttjande av våra tillgängliga el-resurser skulle kunna möjliggöra fler miljöåtgärder.	<i>Har tagits om omhand med ett övergripande resonemang inom relevanta beslutskriterier.</i>
Konsekvensen av att använda relativt reglerbidrag, förknippat med osäkerheter.	<i>Har tagits om omhand med ett övergripande resonemang inom relevanta beslutskriterier.</i>
Största möjliga miljönytta	
Saknar bedömningskriterier som fångar in hela begreppet "största möjliga miljönytta" även om MKN täcker in mycket av detta. Titta på nyttoaspekter som hur mycket habitat som vinnas med en åtgärd.	<i>Har tagits om hand genom att ett bedömningskriterium har omarbetats och begreppet därmed ingår mer tydligt i bedömningen.</i>
Tidsprioriteringen bör genomsyra de flesta bedömningskriterier för bedömning av miljöeffekter, t ex vad konsekvenserna blir av lång väntetid för omprovning av naturvärden.	<i>Eftersom planens fokus är att ta fram en tidsplan för prövningsgrupper/HARO genomsyrar tidsprioriteringen de flesta bedömningskriterier.</i>
SMHI förordar en AROvis helhetsyn inför omprovningarna. Utvecklar ett verktyg som ska kunna användas för att utvärdera hållbarheten hos vattenhushållning och vattenanvändning i ett förändrat klimat. Föreslår att begreppet avrinningsområdesvis helhetsyn läggs in som väsentlig beslutsfaktor som kan tydliggöra att helhetssynen ska syfta till en långsiktig hållbar vattenhushållning och vattenanvändning av en gemensam vattenresurs, ARO.	<i>AROvis helhetsyn har lagts in som ett särskilt bedömningskriterium men finns också med inom flera andra.</i>
Natura 2000	
Tydlig koppling till hur planen påverkar möjligheten att säkerställa målen i N2000-områden som berörs av vattenkraften. Tidsfaktorn är viktig.	<i>Ett bedömningskriterium har omarbetats inom vilket N2000-områden hanteras.</i>
Vägledning	
De föreslagna bedömningskriterierna fokuserar på den vägledning som NAP ska ge innan det är dags för provning i domstolen. Fånga upp ifall det är lämpligt eller möjligt. Vägledning till myndigheter som fattar beslut om förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön	<i>MKBn avser hantera den vägledning som planen förväntas medföra inför och under provningar. Övrigt behov av vägledning hanteras inom ramen för åtgärder för att reducera och identifierade risker uppkommer.</i>

<p>Önskar att rollfördelning och exempel på samverkan lyfts fram i MKBn. Önskvärt med vägledning kring vad som kan tas upp och inte i samverkan inom prövningsgrupperna. Det finns ett behov att beskriva hur samverkan ska ske mellan olika myndigheter inom arbetet med omprövningarna och plan. Detta för att det ska vara tydligt vilka myndighetsinitiativ som ska tas bl a för att tillgodose behov av kunskapsförsörjning och för att myndigheten ska känna en tydlig rollfördelning.</p>	<p><i>Hur planen hanterar samordning inom och mellan prövningsgrupper kommer att bedömas i MKBn och eventuellt behov av åtgärder om risker identifieras.</i></p>
<p>Det är av stor vikt att de MKN som beslutas görs utifrån den författningsreglering som finns nu för att NAP har förutsättningar att bli vägledande i enskilda prövningar.</p>	<p><i>Planens förutsättningar för att vara vägledande till vattenmyndigheten, möjligheter och risker, bedöms i MKBn.</i></p>
<p>Samhällsekonomiska faktorer</p>	
<p>Finns skäl att väga in samhällsekonomiska faktorer i hur man bestämmer tidsordningen, t ex vattendrag där det redan nu har lagts ner stora resurser på restaureringar eller på utredningar inför tillståndsprövningar. Dessa borde prioriteras och beaktas i bedömningen.</p>	<p><i>Planen beaktar samhällsekonomiska faktorer i tidsprioriteringen i form av vattenkraft som bidrar till reglerkapaciteten. Utförda restaureringar och framtagna utredningar identifieras lämpligen i den regionala samordningen som behöver ske.</i></p>
<p>SGI vill understryka vikten av att omhänderta geotekniska frågeställningar tidigt i den fortsatta processen.</p>	<p><i>Planen beaktar inte geotekniska frågeställningar i tidsprioriteringen men det är en viktig frågeställning som kommer att behöva hanteras i den regionala samverkan. Samhällsekonomiska frågeställningar kommer att nämnas i MKBn som viktiga att hantera på regional nivå och i omprövningar där de är relevanta.</i></p>
<p>Saknas resonemang kopplat till vattenfördröjande åtgärder och regleringsmagasin för dricksvatten och vatten till industriproduktion som har betydelse för planens genomförande. Dricksvattenperspektivet.</p>	<p><i>Denna typ av frågeställningar kommer att behöva hanteras i den regionala samverkan men omnämns i MKBn som viktiga att hantera på regional nivå och i omprövningar där de är relevanta.</i></p>
<p>Konsekvenser på hälsa pga dammsäkerheten, effektökningar, oro för dammhaveri, högre korttidsreglering som kan innebära skredrisk.</p>	<p><i>Denna typ av frågeställningar kommer att behöva hanteras i den regionala samverkan men omnämns i MKBn som viktiga att hantera på regional nivå och i omprövningar där de är relevanta.</i></p>
<p>Som några exempel på arbete som SGI utför i vattendrag, där reglering förekommer, kan nämnas karteringar av ras och skred i Göta älvdalen samt utmed Sävån (Västra Götalands län), Norsälven (Värmlands län) och Ångermanälven (Västernorrlands län). Raderna för "Nationell helhetssyn" skulle t.ex. en punkt kunna formuleras som "Beaktande av hälsa och säkerhet - bedöma om planen ger förutsättningar för att hantera frågor om ras, skred, erosion och översvämning.". I raderna för "Vägledning till berörda myndigheter" kan noteras att behovet av regional samverkan är aktuell för</p>	<p><i>Denna typ av frågeställningar kommer att behöva hanteras i den regionala samverkan men omnämns i MKBn som viktiga att hantera på regional nivå och i omprövningar där de är relevanta. I övrigt tas inte denna fråga om hand i tidplanen och bedöms därför inte i MKBn.</i></p>

flera av våra stora vattendrag, inte minst för Göta älv. Slutligen menar vi att, i de rader som behandlar "Styrning av den nationella planen", behöver SGI och SMHI finnas med bland de myndigheter som kontinuerligt ska delta i arbetet.	
Påverkan på infrastrukturen och dess robusthet och eventuella behov/krav på ombyggnad/anpassning pga ändrade flöden och dämningarnivåer. Säkerställa att tillsyns- och prövningsmyndigheterna får nödvändig förstärkning för att kunna hantera den stora ökningen av vattenkraftsärenden som kan förväntas så att anmälningshantering och tillståndprocesser för TRV och övriga verksamhetsutövare inte försvåras och tar längre tid i anspråk under den aktuella perioden.	<i>Denna typ av frågeställningar kommer att behöva hanteras i den regionala samverkan men omnämns i MKBn som viktiga att hantera på regional nivå och i omprövningar där de är relevanta.</i>
Samhällsekonomisk analys bör utföras.	<i>En samhällsekonomisk analys behöver inte göras för en plan av den här karaktären. Det hade dock varit ett bra underlag i arbetet om det funnits tid till det.</i>
MKN och KMV	
De flesta åtgärdsförslag som ligger till grund för MKN för KMV vattenkraft är biologiskt välgrundade anser Ist Västerbotten.	
Tidsplan på processen inkluderat vattenförvaltningen.	<i>Läggs in i MKBn.</i>
Väga in hur möjligheten att uppnå MKN inom den fastställda tidsramen och konsekvenser av detta.	<i>Har tagits omhand i MKBn.</i>
Avgränsningssamrådets syfte är inte bara att bedöma om planen bidrar till att uppnå MKN utan främst om MKN äventyras eller uppnås map den påverkan som vattenkraften generellt har på miljön ur ett helhetsperspektiv. Viktigt att MKBn tydligt redovisar hur avvägningar gjorts utifrån samtliga bedömningskriterier.	<i>Har beaktats i MKn.</i>
Uppskatta i vilken utsträckning KMV kan komma att bli aktuellt.	<i>Tas upp som en risk att beslutade normer inte är samstämmiga med planen och i vilka HARO den risken finns.</i>
NAP kommer inte att besluta om MKN men den nationella helhetssynen är beroende av att det i de enskilda prövningarna ska finnas tillförlitliga MKN sammantaget (när samtliga prövningar är klara) medfört att vattenkraften försetts med moderna miljövillkor samtidigt som största reglerförmåga främjats och utfallet i prövningarna är förenliga med EU-rätten. De MKN som tillämpas i prövningarna behöver således vara utformade på ett sätt att detta mål kan uppnås. Bestämmelserna i 4 kap 9 och 10 §§ VFF i sina nuvarande lydelse torde enligt KaKo bidra till möjligheterna att nå målsättningen i den avvägningen.	<i>Konstaterandet är relevant.</i>

Kulturmiljön	
Viktigt att det ställs likvärdiga krav på undersökningar av kulturmiljövärden.	<i>Det handlar om vägledning inom den regionala samverkan och hur den behöver diskuteras med RAÄ. Denna frågeställning tas med i MKBn.</i>
Kulturmiljö som kriterium inom nationell helhetssyn?	<i>Kulturmiljön hanteras i planen</i>
Dammar utan vattenkraft	
Det bör framgå hur dammar utan koppling till vattenkraften kommer hanteras i prövningen.	<i>I planen har antalet dammar i ett HARO tagits med i kriteriet komplexitet. Det kommer att hanteras i MKBn.</i>
Nollalternativet	
Positiv lokal/regional effekt av nollalternativet, förelägganden.	<i>Beakta i bedömningen av nollalternativet.</i>
Styrning	
Bedömning av hur många anläggningar i en prövningsgrupp som berörda myndigheter klarar av att hantera i ett sammanhang.	<i>Detta hanteras i planen och bedöms till viss del i MKBn.</i>
Bekymrade att länsstyrelsen inte har tillräckligt med resurser.	<i>Tas upp som en konsekvens för miljön om länsstyrelsen inte hinner med.</i>
Viktigt att de nationella bedömningarna är så tydliga som möjligt så att missuppfattningar inte ska uppstå inom enskilda prövningar eller prövningsgrupper. Det bör framgå av planen och avgränsningen vilka delar som är lagstadgade och bindande och vilka som är målsättningar. Kan även utvecklas och förtydligas i miljöbedömningen.	<i>Synpunkt på planen och utvecklas i miljöbedömningen.</i>
Klimat	
Konsekvenser av förändrat klimat, som ändrade temperatur- och nederbördsmonster.	<i>Hanteras i MKBn utifrån vilka risker som uppstår med de förutsättningar som planen utgår från.</i>
Miljö kvalitetsmål och riktlinjer samt lagstiftning	
Koppling till de globala målen som ska uppnås till 2030 bör finnas med i MKB.	<i>Tas upp i kapitlet där miljö kvalitetsmålen tas omhand.</i>
Riktlinjer för beslut som rör landskapet som ges i den Europeiska landskapskonventionen beaktas, se länken: https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhället/EU-och-internationellt-Internationellt-miljoarbete/miljokonventioner/Landskapskonventionen/	<i>Hanteras i MKBn avseende konnektivitet.</i>
Länsstyrelsen har noterat att första fotnoten (som tillhör stycket "Varför en strategisk miljöbedömning") som hänvisar till 2 § h i miljöbedömningsförordningen redan är inaktuell genom senare ändring. Den bör hänvisa enligt följande. 2 § h) en plan för moderna miljövillkor enligt 11 kap. 28 § miljöbalken, Förordning (2018:2105).	<i>Ska justeras i MKBn.</i>